

ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ ПІДРУЧНИК З ФАРМАКОЛОГІЇ

Фармакологія. І. С. Чекман, В. М. Бобирьов, В. Й. Кресюн та ін. Вінниця, Нова Книга, 2011, 408 с., іл.

У вінницькому видавництві «Нова Книга» вийшов друком підручник «Фармакологія», створений колективом авторів — науковців провідних кафедр фармакології Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця, Української медичної стоматологічної академії й Одеського національного медичного університету: І. С. Чекманом, В. М. Бобирьовим, В. Й. Кресюном, В. В. Годован, Н. О. Горчаковою, Л. І. Казак, Т. В. Кавою, Г. Ю. Островською, Т. А. Петровою, М. М. Рябушко. Він призначений для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних закладів України III–IV рівнів акредитації.

Впровадження фундаментального підручника для студентів-стоматологів, який узагальнює сучасні погляди на фармакологію лікарських засобів з урахуванням специфіки стоматологічної служби, є своє-

часним і необхідним. Він відповідає навчальному плану, типовій навчальній програмі з фармакології для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації і призначений для роботи студентів як на практичних заняттях, так і під час самостійної підготовки до них.

Підручник складається з трьох класичних у фармакології частин: загальна фармакологія, спеціальна фармакологія і лікарська рецептура. Цінним є і те, що у вступі поряд із загальноприйнятими поняттями у фармакології висвітлюються історичні етапи розвитку фармакологічної науки у світі та в нашій країні.

Перша частина «Загальна фармакологія» складається з трьох розділів: «Фармакокінетика», «Фармакодинаміка», «Фармакотоксикодинаміка». У ній

чітко викладено основні принципи загальної фармакології з урахуванням сучасних уявлень про основні закономірності фармакокінетики та фармакодинаміки і розуміння тих засад, знання яких допомагає лікарю забезпечити ефективне, раціональне і безпечне лікування конкретного хворого. З урахуванням сучасних вимог до підвищення безпеки фармакотерапії та запобігання небажаній дії лікарських засобів детально розглянуті питання фармакотоксикодинаміки медикаментів.

У розділах другої частини «Спеціальна фармакологія» висвітлюється фармакологія основних фармакологічних груп, наведено сучасні класифікації, особливості застосування лікарських препаратів у стоматологічній практиці. Матеріал викладений в інтеграції з іншими медико-біологічними і клінічни-

ми дисциплінами. Особливе місце посідає підрозділ, присвячений питанням сучасної фармакотерапії основних стоматологічних захворювань (хвороб твердих тканин зубів, слизової оболонки порожнини рота тощо). Також необхідно відзначити важливе практичне значення підрозділу «Засоби невідкладної допомоги в умовах стоматологічної практики». Невідкладна стоматологічна допомога належить до найбільш масових видів позалікарняної та лікарняної медичної допомоги. Відмітною особливістю невідкладної та швидкої стоматологічної допомоги є те, що вона не може обмежуватися тільки наданням першої лікарської допомоги, але майже завжди повинна містити елементи кваліфікованої або спеціалізованої лікарської допомоги.

В останній частині «Лікарська рецептура» висвітлюються питання щодо правил виписування рецептів на різні лікарські форми. Сьогодні виникла необхідність в уніфікації та систематизації лікарських форм. На фармацевтичному ринку переважають форми, що виго-

товляються промисловістю, і за небагатьма винятками ті, що готуються в аптеці. Крім того, у всьому світі проводиться активна розробка нових лікарських форм. Тому актуальним є те, що опис лікарських форм та їх рецептура у підручнику наведені з урахуванням запитів сьогодення.

Підручник написаний методично грамотно, матеріал викладений професійною українською мовою, доступно, легко сприймається, що сприяє повноті засвоєння навчального матеріалу, формуванню необхідних знань і вмій у студентів. Зміст розділів і підрозділів раціонально структурований та систематизований. Доцільним є виділення у підручнику основних термінів, понять і назв лікарських засобів іншим, на відміну від основного тексту, шрифтом. Засвоєнню складних питань фармакології лікарських засобів сприяє також велика кількість ретельно підібраних схем.

Хотілося б звернути особливу увагу на високопрофесійний стиль самого видання й ілюстрацій підручника.

Отже, цей підручник упорядковано на високому методичному рівні, він відповідає існуючим вимогам до навчальних видань кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Враховуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що підручник «Фармакологія», написаний І. С. Чекманом, В. М. Бобирьовим, В. Й. Кресюном та іншими авторами, є фундаментальним виданням, яке сприяє уніфікованій та якісній підготовці студентів стоматологічних факультетів. Немає сумніву, що цей підручник стане настільною книгою не тільки для студентів, а й для лікарів-інтернів і практикуючих стоматологів. Підручник «Фармакологія» авторів І. С. Чекмана, В. М. Бобирьова, В. Й. Кресюна та ін. (Вінниця : Нова Книга, 2011. – 408 с.), рекомендований Міністерством освіти, молоді та спорту України як підручник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів, може бути висунутий на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки.

К. М. КОСЕНКО,
директор ДУ «Інститут стоматології НАМН України»,
член-кореспондент НАМН України,
доктор медичних наук,
заслужений діяч науки і техніки, професор

*Передплачуйте
і читайте*

ОДЕСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Передплата приймається у будь-якому передплатному пункті

Передплатний індекс 48717

У випусках журналу:

- ◆ Теорія і експеримент
- ◆ Клінічна практика
- ◆ Профілактика, реабілітація, валеологія
- ◆ Новітні технології
- ◆ Огляди, рецензії, дискусії

